

**Raport privind gradul de realizare a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității
sectorului justiției pentru anii 2022–2025
semestrul I anul 2022**

Obiectivul specific	Acțiunea	Termenul limită de implementare	Indicatori de rezultat	Instituții responsabile	Costuri	Gradul de realizare a acțiunii	Dificultăți, riscuri, concluzii, recomandări
1.1.4. Perfecționarea sistemului de selecție și promovare a judecătorilor și procurorilor	a) Instituirea unui mecanism de declarare și verificare a averii și integrității candidaților la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, a numirii în funcția de judecător și procuror și a promovării/transferării în funcție	Trimestrul I, II 2022	1. Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și consultat public. 2. Proiect de modificare a cadrului normativ, aprobat de Guvern. 3. Proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, Institutul Național al Justiției, comisia parlamentară de profil	În limita alocațiilor bugetare aprobate	Pe dimensiunea verificării integrității procurorilor la etapa numirii în funcție/promovare/transferare, prin Hotărârea CSP nr.1-15/2022 din 04.02.2022 a fost modificat Regulamentul instituțional ¹ . CSP a remis MJ avis asupra proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative nr.306/MJ/2022 (nr.5/1-01d/22-1431 din 18.05.2022 ²) și reaviz asupra aceluiași proiect de lege nr.306/MJ/2022 (nr.5/1-01d/22-1630 din 07.06.2022 ³)	
	b) Modificarea cadrului legal în vederea instituirii unui sistem uniform de accedere în funcția de judecător și procuror în baza vechimii în muncă	Trimestrul II, III, IV 2022	1. Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și consultat public. 2. Proiect de modificare a cadrului normativ, aprobat de Guvern.	Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, Institutul Național al Justiției,	În limita alocațiilor bugetare aprobate	Potrivit Planului CSP în vederea executării Planului de acțiuni pentru implementarea SAISJ pentru anii 2022-2025 ⁴ și având în vedere termenul de realizare a acestei acțiuni, CSP preconizează pentru trimestrul III 2022, organizarea întrunirilor cu CSM privind uniformizarea mecanismului de accedere în funcția de judecător și procuror în baza vechimii în muncă	Ținând cont de instituțiile desemnate responsabile de realizarea acțiunii și indicatorii de rezultat stabiliți, luând în considerare competențele instituționale legale (art.70 alin.(1) din Legea nr.3/2016), CSP este în dificultate de

¹ <https://csp.md/sites/default/files/2022-03/15.%20DISPOZITIV%20Hot.%20modificarea%20actelor%20CSP%20%282%29.pdf>,

Proiect de modificare vezi aici: <https://csp.md/sites/default/files/2022-04/Proiect%20de%20modificare%20a%20Regulamentului%20CSP%20si%20Regulamentul%20CSCP%20%28transfer%29.pdf>

² <https://csp.md/sites/default/files/2022-05/Tabelul%20de%20propuneri%20si%20obiectii%20proiect%20306%20MJ.pdf>

³ <https://csp.md/sites/default/files/2022-06/Reavizare%20Legea%20INJ%20-%20nr.unic%20306..pdf>

⁴ Aprobat prin Hotărârea nr.1-83/2022 din 26.04.2022 vezi aici: <https://csp.md/sites/default/files/2022-06/83.%20Hot.%20aprobarea%20planului%20SAISJ%202022-2025.pdf>

Planul instituțional vezi aici: <https://csp.md/sites/default/files/2022-06/Anexa%20la%20hot.%2083%20Plan%20FINAL%20CSP%20implementare%20Plan%20de%20actiuni.pdf>

			3. Proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	comisia parlamentară de profil			contribuire la obținerea indicatorilor de rezultat prin realizarea altor acțiuni decât cele stabilite în planul instituțional. CSP nu a recepționat proiect de modificare a cadrului normativ vizat.
	f) Modificarea cadrului legal în vederea consolidării colegiilor de selecție și evaluare a performanțelor procurorilor	Trimestrul II, III, IV 2022	1. Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și consultat public. 2. Proiect de modificare a cadrului normativ, aprobat de Guvern. 3. Proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Procurorilor, comisia parlamentară de profil	În limita alocațiilor bugetare aprobate	Potrivit Planului CSP în vederea executării Planului de acțiuni pentru implementarea SAIISJ pentru anii 2022-2025 și având în vedere termenul de realizare a acestei acțiuni, CSP preconizează pentru trimestrul III 2022, organizarea întrunirilor cu membrii Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și membrii Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și asociațiile de procurori pentru consultare și formularea opiniei pe dimensiunea vizată.	Ținând cont de instituțiile desemnate responsabile de realizarea acțiunii și indicatorii de rezultat stabiliți, luând în considerare competențele instituționale legale (art.70 alin.(1) din Legea nr.3/2016), CSP este în dificultate de contribuire la obținerea indicatorilor de rezultat prin realizarea altor acțiuni decât cele stabilite în planul instituțional. CSP nu a recepționat proiect de modificare a cadrului normativ vizat.
1.2.3. Consolidarea capacităților sistemului judecătoresc și ale sistemului Procuraturii în gestionarea problemelor de integritate și a	b) Elaborarea opiniilor/recomandărilor pe domenii specifice de către Comisia de etică și conduită profesională a judecătorilor și Colegiul de	Trimestrul I, II, III, IV 2022-2025	Numărul opiniilor/recomandărilor individuale privind etica și conduita profesională a judecătorilor și a procurorilor elaborate și diseminate	Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor	În limita alocațiilor bugetare aprobate	Potrivit Planului CSP în vederea executării Planului de acțiuni pentru implementarea SAIISJ pentru anii 2022-2025 și având în vedere termenul de realizare a acestei acțiuni, CSP planifică organizarea instruirilor membrilor CDE pe parcursul anului 2022. GRECO a recomandat Republicii Moldova ca, în mod prioritar, Codul de etică al procurorilor să fie comunicat	

conflictelor de interese	disciplină și etică a procurorilor					tuturor procurorilor și completat cu orientări scrise suplimentare cu privire la aspectele etice, inclusiv explicații, orientări interpretative și exemple practice și să fie actualizat în mod regulat. Pentru a respecta recomandările organismelor europene, CSP a elaborat un Ghid practic, cu suportul partenerilor externi, care cuprinde linii directorii privind abordarea practică a situațiilor și a conduitei procurorilor în împrejurări ce implică chestiuni de natură etică, valabile atât în exercitarea atribuțiilor de serviciu, cât și în afara serviciului. În primă etapă Ghidul a fost făcut public, prin plasarea pe pagina oficială a instituției⁵, apoi CSP a diseminat corpului de procurori formatul letric al Comentariului. Prin exercițiul de referință a fost majorat gradul de disponibilitate la sursă și cel de conștientizare al corpului de procurori că rolul Consiliului este în prevenirea abaterilor disciplinare, dar nu în abordarea punitivă <i>post-factum</i>. Totodată, prin Hotărârea nr.1 din 22.02.2019, Adunarea Generală a Procurorilor a adoptat proiectul de modificare a Codului de etică al procurorilor, care viza, <i>inter alia</i>, dezvoltarea institutului consilieriei etice, în conformitate cu recomandările Grupului de State contra Corupției (GRECO).⁶ Țintind cont de recomandările mecanismelor europene de specialitate,	
-----------------------------	--	--	--	--	--	--	--

⁵ poate fi consultat aici: <https://csp.md/sites/default/files/inline-files/Ghid%20de%20etica%20coperta%20web%20pages.pdf>

⁶ urmare a modificărilor realizate, pct.11 din Codul de etică al procurorilor statuează că *Colegiul de disciplină și etică va elabora îndrumări suplimentare scrise cu privire la interpretarea normelor de etică cu care se vor confrunta procurorii, inclusiv vor veni cu exemple practice privind încălcarea prevederilor prezentului Cod. Acordarea consilierii confidențiale în anumite cauze concrete, la cererea procurorului interesat, va fi asigurată de persoane desemnate de către CSP în calitate de consilieri de etică, aceștia fiind aleși din rândul foștilor membri ai organelor de autoadministrare din cadrul Procuraturii. La selecție se va ține cont de reputația procurorului și abilitățile de comunicare ale acestuia. CSP va face publică lista cu identitatea consilierilor, datele de contact și va reglementa condițiile de purtare a discuțiilor și păstrare a confidențialității.*

						având în vedere necesitatea reglementării, la nivel instituțional, a mecanismului de consiliere de etică a procurorilor potrivit pct.11 din Codul de etică, CSP a considerat relevant crearea unui grup de lucru pentru instituirea mecanismului de consiliere etică al procurorilor. ⁷ Lucrările grupului de lucru menționat sunt în desfășurare.	
1.2.4. Îmbunătățirea mecanismului de răspundere disciplinară a judecătorilor și a procurorilor	d) Excluderea Inspecției procurorilor din subordinea Procuraturii Generale prin atribuirea statutului de organ specializat autonom al Consiliului Superior al Procurorilor	Trimestrul I, II, III, IV 2022	1. Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și consultat public. 2. Proiect de modificare a cadrului normativ, aprobat de Guvern. 3. Proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament. 4. Independența funcțională a Inspecției procurorilor asigurată	Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Procurorilor, Procuratura Generală, comisia parlamentară de profil	În limita alocațiilor bugetare aprobate	Prin adresarea nr.5/1-01d/20-1380 din 10.09.2020 CSP a înaintat MJ opinia privind necesitatea modificării Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în contextul inițiativei MJ de elaborare a unui proiect de lege pentru revizuirea cadrului legal aferent activității organelor de autoadministrare a Procuraturii. În opinie au fost incluse și propuneri ce se referă la fortificarea statutului Inspecției procurorilor (pct.V). ⁸ Prin scrisoarea nr.5/1-01d/22-704 din 18.03.2022, urmare a ședinței organizate de MJ la 15.02.2022, în contextul realizării <i>Obiectivului specific 1.2.4. Îmbunătățirea mecanismului de răspundere disciplinară a judecătorilor și a procurorilor</i> din Planul de implementare a Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025, aprobat prin Legea nr.211/2021, membrii-procurori din cadrul CSP au analizat actualele mecanisme de responsabilizare disciplinară a procurorilor și a deficiențelor atestate și au remis MJ propuneri, care vizau	CSP nu a recepționat proiect de modificare a cadrului normativ vizat

⁷ Hotărârea nr.1-104/2022 din 13.06.2022 poate fi accesată aici: <https://csp.md/sites/default/files/2022-07/104.%20Hot.%20crearea%20grup%20de%20lucru%20consiliri%20de%20etica.pdf>

⁸ Opinie privind necesitatea modificării Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură poate fi consultată aici: <https://csp.md/sites/default/files/2022-07/Opinie%20privind%20necesitatea%20modific%C4%83rilor%20%C3%AEn%20Legea%20nr.3.pdf>

						inclusiv locul și rolul Inspecției procurorilor. ⁹	
1.3.1. Dezvoltarea mecanismelor/ programelor de informare și educare a persoanelor cu privire la accesul la justiție și competența autorităților din sectorul justiției	d) Publicarea pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor a tuturor hotărârilor adoptate de organele din componența acestuia	Trimestrul I, II, III, IV 2022-2025	100% din hotărârile colegiilor specializate ale Consiliului Superior al Procurorilor publicate	Consiliul Superior al Procurorilor	În limita alocațiilor bugetare aprobate	Prin ordinul președintelui CSP nr.5-29 din 30.06.2022 au fost desemnate subdiviziunile Aparatului CSP responsabile de anonimizarea și publicarea hotărârilor CSP și a colegiilor din subordine. În perioada 01.01.2022-30.06.2022 CSP a adoptat 138 de hotărâri dintre care: 105 de hotărâri sunt publicate pe pagina web oficială a instituției directoriul <i>Hotărâri</i>,¹⁰ 33 de hotărâri sunt în procesul de anonimizare pentru publicarea ulterioară. Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor în perioada de raport a adoptat 62 de hotărâri, toate fiind publicate pe pagina web oficială, directoriul <i>Colegii – Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor</i>, subdirectoriul <i>Hotărâri</i>¹¹. Colegiul de disciplină și etică a adoptat în semestrul I anul 2022 – 75 de hotărâri, dintre care 13 hotărâri - urmare a examinării procedurilor disciplinare (publicate pe pagina web oficială directoriul <i>Colegii – Colegiul de disciplină și etică</i>, subdirectoriul <i>Hotărâri</i>¹²), iar restul 62 de hotărâri - emise în rezultatul examinării contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției procurorilor, sunt în procesul de anonimizare pentru publicarea ulterioară. Cu referire la publicarea hotărârilor Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor invocăm restricția stabilită în art.85 alin.(1) din Legea nr.3/2016 -	

⁹ Ministerul Justiției a formulat răspuns la adresa CSP nr.03/2651 din 22.03.2022

¹⁰ Hotărârile CSP pot fi accesate aici: <https://csp.md/consiliu/consiliul-superior-al-procurorilor/hotarari>

¹¹ Hotărârile Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor pot fi vizualizate aici: <https://csp.md/colegiu/colegiul-pentru-selectia-si-cariera-procurorilor/hotarari>

¹² Hotărârile Colegiului de disciplină și etică pot fi consultate aici: <https://csp.md/index.php/colegiu/colegiul-de-disciplina-si-etica/hotarari1>

						<i>Hotărârile privind evaluarea procurorilor nu se publică, însă rezultatele evaluării sînt date publicității.</i> În temeiul prevederilor legale menționate, pe pagina web oficială sunt publicate rezultatele evaluărilor organizate în perioada 01.01.2022-30.06.2022.¹³	
2.3.1. Consolidarea și dezvoltarea sistemului de formare profesională a judecătorilor și a procurorilor	a) Modificarea cadrului normativ în scopul sporirii calității formării inițiale și continue a beneficiarilor Institutului Național al Justiției	Trimestrul I, II, III, IV 2022	1. Grup de lucru instituit. 2. Propuneri formulate și agreeate în cadrul grupului de lucru. 3. Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și aprobat de Guvern. 4. Proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	Ministerul Justiției, Institutul Național al Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, comisia parlamentară de profil	În limita alocațiilor bugetare aprobate		Ținând cont de instituțiile desemnate responsabile de realizarea acțiunii și indicatorii de rezultat stabiliți, luând în considerare competențele instituționale legale (art.70 alin.(1) din Legea nr.3/2016), CSP nu a fost convocat în ședință în cadrul grupului de lucru ce se preconiza a fi instituit.
	b) Asigurarea instruirii de către Institutul Național al Justiției a grupurilor mixte de judecători, procurori și alți profesioniști,	Trimestrul I, II, III, IV 2022-2025	Numărul instruirilor comune desfășurate/ numărul beneficiarilor	Institutul Național al Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor	În limita alocațiilor bugetare aprobate	Ținând cont de competența CSP pe dimensiunea formării inițiale și continuă a candidaților la funcția de procuror și respectiv, a procurorilor în funcție (art.70 alin.(1) lit.l) din Legea nr.3/2016), CSP a aprobat prin Hotărârea nr.1-103/2022 din 13.06.2022 ¹⁴ , tematicile pentru formarea continuă în anul de instruire 2023, totodată recomandând INJ despre	

¹³ Rezultatele evaluărilor procurorilor aprobate în ședințele Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor pot fi vizualizate aici: <https://csp.md/colegiu/colegiul-de-evaluarea-performatelor-procurorilor/evaluari>

¹⁴ <https://csp.md/sites/default/files/2022-07/103.%20Hot.%20privind%20tematicile%20formare%20continua%202023.pdf>

Anexa nr.1 la Hotărârea nr.1-103/2022 poate fi accesată aici: <https://csp.md/sites/default/files/2022-07/Anexa%201%20lista%20tematici%20procurori.pdf>

	pe domenii de interes comun, în scopul uniformizării practicilor					necesitatea asigurării instruirii a grupurilor mixte de judecători, procurori și alți profesioniști, pe domenii de interes comun, în scopul uniformizării practicilor (anexa nr.1).	
2.3.2. Formarea și dezvoltarea abilităților nonjudiciare pentru judecători, procurori și personalul auxiliar	c) Instruirea personalului Procuraturii în domeniul utilizării Sistemului informațional automatizat „Urmărire penală: e-Dosar” și a softului analitic la efectuarea urmăririlor penale pe cauze complexe	Trimestrul I, II, III, IV 2022-2025	1. Numărul de cursuri desfășurate. 2. Numărul de persoane instruite	Procuratura Generală, Consiliul Superior al Procurorilor, Institutul Național al Justiției	În limita alocațiilor bugetare aprobate	Pe dimensiunea identificării necesităților specifice de instruire a consultanților procurorilor, în Hotărârea nr.1-103/2022 din 13.06.2022 CSP a relevat importanța instruirii în domeniul utilizării Sistemului automatizat „Urmărire penală: e-Dosar” și a softului analitic la efectuarea urmăririlor penale pe cauze complexe, dezvoltării abilităților de comunicare și de gestionare a managementului conflictelor cu justițiabili. (anexa 2). ¹⁵	În aria de competențe ale CSP nu se regăsește instruirea personalului Procuraturii (de ex. funcționari publici, etc.)
	d) Dezvoltarea abilităților de comunicare și de gestionare a managementului conflictelor cu justițiabili de către personalul instanțelor judecătorești și al procuraturilor	Trimestrul I, II, III, IV 2022-2025	1. Cursuri de instruire pentru angajații din fiecare instanță judecătorească/procuratură. 2. Numărul de judecători, procurori, personal administrativ instruiți	Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, Procuratura Generală, Institutul Național al Justiției	În limita alocațiilor bugetare aprobate	În egală măsură, CSP a identificat suplimentar, ca fiind utilă și oportună atât pentru procurori, cât și pentru consultanții procurorilor, tematica de instruire referitoare la dezvoltarea abilităților de comunicare și de gestionare a managementului conflictelor cu justițiabili (Hotărârea Nr.1-103/2022 din 13.06.2022).	În aria de competențe ale CSP nu se regăsește instruirea personalului Procuraturii (de ex. funcționari publici, etc.)
	e) Dezvoltarea abilităților judecătorilor, ale	Trimestrul I, II, III, IV 2022-2025	1. Cursuri de instruire în domeniul	Institutul Național al Justiției,	În limita alocațiilor bugetare aprobate	CSP recunoaște ponderea obiectivului de formare a abilităților nonjudiciare, așa cum ar fi utilizarea sistemelor informaționale judiciare, dezvoltarea	

¹⁵ Anexa nr.2 la Hotărârea nr.1-103/2022 poate fi accesată aici: <https://csp.md/sites/default/files/2022-07/Anexa%20%20lista%20tematici%20consultanti.pdf>

	procurorilor, ale personalului auxiliar, în special ale persoanelor care dețin poziții de conducere, în domeniul managementul ui instanțelor/ procuraturilor și al leadershipului		managementului organizate. 2. 30% din numărul judecătorilor, al procurorilor, al personalului auxiliar instruiți	Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, Procuratura Generală, Ministerul Justiției		abilităților în domeniul managementului etc. În Hotărârea nr.1-103/2022 din 13.06.2022, s-a stabilit necesitatea specializării persoanelor care gestionează managementul la nivelul sistemului judiciar prin instituirea obligativității participării și a promovării de către judecătorii și procurorii care candidează la funcțiile de conducere a modulului de management și leadership.	
3.2.3. Sporirea capacităților de personal în cadrul instanțelor judecătorești	b) Analiza și revizuirea volumului de lucru pentru judecătorii și procurorii care sunt desemnați în calitate de membri în colegiile din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii și al Consiliului Superior al Procurorilor	Trimestrul I, II, III, IV 2022	Volumul de lucru analizat și sarcina de muncă redusă proporțional activității/ timpului acordat	Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor	În limita alocațiilor bugetare aprobate	Potrivit Planului CSP în vederea executării Planului de acțiuni pentru implementarea SAIISJ pentru anii 2022-2025 și având în vedere termenul de realizare a acestei acțiuni, CSP planifică, pentru trimestrul III anul 2022, examinarea modalității de intervenire în mecanismul de repartizare a volumului de lucru pentru procurori membri ai colegiilor din cadrul CSP și formularea unor recomandări.	